CYMDEITHAS BOB OWEN

Y Casglwr

Argraffwyd gan Wasg Gwynedd

Cymdeithas Bob Owen

Tâl aelodaeth
£3 y flwyddyn i'r Ysgrifennydd.

SWYDDOGION

Llywydd:
Dr. E D. Jones
Cadeirydd:
D. Tecwyn Lloyd
Ysgrifennydd:
Richard H. Lewis
40 Maes Ceiro,
Bow Street, Dyfed.
(Aberystwyth 828102)
Trysorydd a Threfnydd Busnes:
John Dilwyn Williams,
Glan Ffrwd, Pentre-uchaf,
Pwllheli, Gwynedd.
(Pwllheli 613480)
Golygydd:
John Roberts Williams,
18 Minffordd, Llanrug, Caernarfon.
(Caernarfon 3593)

Cyhoeddir Y Casglwr gyda chymorth ariannol Cyngor Celfyddydau Cymru.

YMYL Y DDALEN

RAI blynyddoedd yn ôl sefais uwchben gweddillion Peter Williams (1723-96) ym mynwent Eglwys blwyf Llandyfaelog. Wrth gofio hynny fe'm hysgogwyd i chwilio pa ryw lyfrau a ysgrifennodd sydd ar fy silffoedd. Syndod oedd canfod fod y rhan fwyaf o'i weithiau printiedig gennyf. Wele restr ohonynt: *Rhai Hymnau ac Odlau Ysprydol* (1759); *Y Bibl Sanctaidd* (1770) a'r ail-argraffiad 1781; *Mynegeir Ysgrythurol* (1773) – copi hardd a fu'n eiddo William Vaughan o Gorsygedol; *Cydymaith mewn Cystudd* (1782); *Y Briodas Ysbrydol* (1784); *Tafol gywir i bwyso Sosiniaeth* (1792); *Dirgelwch Duwioldeb* (1792).

At y rhain y mae gennyf gopïau o'r llyfrau isod sy'n gyfieithiadau ac yn weithiau a olygwyd ganddo: *Aceldama neu Faes y Gwaed* (1759); *Myfyrdod y Claf* (1759); *Traethawd Defnyddiol am Ben-Arglwyddiaeth Duw* (1760); *Gweinidog wedi marw* (1771); *Deial Ahaz* (1773); *Llythyr . . . Rysiart Dafies* (1774); *Galwad gan wyr eglwysig* (1781); *Ymddygiad Cristianogol* (1784); *Cyfoeth i'r Cymro* (1788): *Y Bibl Sanctaidd* (1790) – gan John Canne.

Nid oes gennyf gopïau o'r llyfrau isod: *Blodau i Blant* (1758); *Yr Hyfforddwr Cymreigaidd* (1784); *Marwnad Daniel Rowland* (1791); *Llythyr at hen Gydymaith* (1791); *Duw yn iachawdwr y byd* (1791); *Goruchwiliaeth Crist* (1792); *Gwreiddyn y Mater* (1794).

D.W.W.

At y Golygydd

NEWSPLAN CYMRU

'R WYF wedi dechrau gweithio ar arolwg (yn dwyn yr enw uchod) o'r holl bapurau newydd Cymreig a gyhoeddwyd rhwng 1804 – dyddiad y cyhoeddiad cyntaf – a heddiw.

Cynllun a weithredir ar y cyd gan y Llyfrgell Brydeinig, Cynllun Taleithiol Llyfrgelloedd Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru yw hwn, ac yn ystod y misoedd nesaf bwriadaf ymweld â llyfrgelloedd, archifdai, swyddfeydd papurau newydd ac yn y blaen, i gofnodi eu daliadau newyddiadurol.

Ond hoffwn apelio hefyd am unrhyw wybodaeth gan ddarllenwyr *Y Casglwr* am gasgliadau – bylchog neu gyflawn – o bapurau newydd, neu hyn yn oed rifynnau unigol o ddiddordeb, a all fod yn eiddo iddynt hwy neu rywun o'u cydnabod, neu efallai yn eiddo i Gymdeithas Hanes neu sefydliad o'r fath.

Gallwn wedyn gysylltu â'r rhai sydd â hawl arnynt, a threfnu i nodi'r manylion perthnasol at ddibenion y cynllun uchod. Byddwn yn ddiolchgar iawn am eich cydweithrediad.

Cysyllter â:
Beti Jones,
Llyfrgell Genedlaethol Cymru,
Aberystwyth, Dyfed SY23 3BU
(0970 623816).

RHODDION

£9: R. Davies, Ponciau.
£7: J.O. Hughes, Llanrug; J.O. Jones, Caernarfon.
£5: G.R. Tilsley, Prestatyn.
£4: I.Ll. Jones, Bethesda.
£2: K.J. Williams, Caernarfon; D.H. Hughes, Tre Ioan; R. Evans, Caer; R.G. Davies, Llangollen; W a N Lewis, Llangefni; T. Davies, Minffordd; I. Williams, Llanrug; C. Jones, Wrecsam; M.G. Jones, Tregarth; J.R. Jones, Nefyn.
£1: J. Griffith, Caernarfon.

YN EISIAU

GRIFFITH HUGHES: Hanes Bryniau Chasia, David Davies, Caernarfon 1890.
J.H. MORRIS, Hanes Cenhadaeth Dramor y Methodistiaid hyd y flwyddyn 1904, Caernarfon 1907.
Owen D. Roberts, 70 St Michael's Road, Llandaff, Caerdydd, CF5 2AQ.
Ffôn: (0222) 562245.

Llyfrau, Ysgrifau, a.y.b. (unrhywbeth am Ynys Enlli).
Mici Plwm, 'Acw', 41 Stryd Hamilton, Treganna, Canton, Caerdydd CF1 9BP.
Ffôn: (0222) 220591.

Rhifyn cyntaf o Llafar Gwlad.
Ffôn: (0758) 612483.

YN EISIAU

David Avan Griffith: Cofiant y diweddar Barch. David Williams, Troedrhiwdalar, Llandeilo, 1877
Glyn Evans, Ffinnant Isaf, Aberyscir, Aberhonddu, Powys LD3 9LT.
Ffôn: Sennybridge 479.

D. Ben Rees: Hanes Plwyf Llanddewi Brefi, Llandewi Brefi, 1981.
D. Prtichard, 9/10 Crimea Terrace, Bangor Road, Penmaenmawr, Gwynedd.
Ffôn: Penmaenmawr 623776.

David Lloyd (Dewi Llwyd): Hanes Cwmaman, Aberaman, 1913.
Gardd Aberdar, yn cynnwys y cyfansoddiadau buddugol yn Eisteddfod y Carw Coch, Aberdar, Awst 29, 1853. Caerfyrddin 1854.
H. Hughes, Parc-yr-ystrad, 14 Lôn-y-Plas, Tre Ioan, Caerfyrddin, Dyfed. SA31 3NJ.
Ffôn: (0267) 238112.

(a) 'Life and Letters of Edward Lhuyd' gan R.T. Gunther (Oxford 1945).
(b) 'Faunula Grustensis' gan John Williams (Llanrwst 1830).
Dewi Jones, Bro Orwel, Ffordd Llanllyfni, Penygroes, Gwynedd LL4 6LY.
Ffôn: (0286) 881471.

Cyfansoddiadau a Beirniadaethau Eisteddfod Abergwaun a Machynlleth 1936 a 1937 – 1 gyfrol.
William H. Howells, 3 Maesyrefail, Penrhyn Coch, Aberystwyth ST23 3HE

Diwinyddiaeth Karl Barth / Robert Ifor Parry, Llyfrau'r Dryw, 1949.
Clywsoch yr enw: arweiniad at ddeuddeg dysgawdwr/Cyril G. Williams, Cwmni Cyhoeddiadau Modern Cymreig, 1966.
Y Crist cyfoes: astudiaeth o saith diwinydd diweddar, gan Harri Williams. Llyfrfa'r Methodistiaid Calfinaidd, 1967.
Cynigion i Keith Evans, Arlwyn, Caerwedros, Llandysul, Dyfed SA44 6BN
Ffôn: (0545) 560580).

AR WERTH

Y Gwyddoniadur Cymreig, dan olygyddiaeth John Parry, 2il argraffiad, dan olygyddiaeth Thomas Gee.
Dinbych: T. Gee, 1889-1896. 10 cyfrol a chyfrol mynegai. Rhwymiad hanner lledr du gydag offeru aur. Cyflwr da iawn.
Cynigion i Keith Evans, Arlwyn, Caerwedros, Llandysul, Dyfed SA44 6BN.
Ffôn: (0545) 560580).

AR WERTH

Y Bibl Sanctaidd. Peter Williams, Caerfyrddin, 1811.
T. Richards: Wales under the Penal Code (1662-1687). Llundain, 1925.
Beriah Gwynfe Evans: Diwygwyr Cymru, sef ymchwiliad hanesyddol i ddechreuad yr enwadau ymneilldùol â'i brwydrau dros ryddin cydwybod. Caernarfon, 1900. Copi wedi ei brintio ar bapur trwchus a gyda set o fapiau.
Nonconformity in Shropshire, 1662-1816.
Y Parch. T. Watts, 16 Shelton Road, Shrewsbury, Shropshire SY3 8SS
Ffôn: (0743) 54104.

1. Y Bywgraffiadur Cymreig hyd 1940 (1953). £35.
2. Diddanwch Teuluaidd . . . (Caernarfon 1817), ac Arithmetic neu Rifyddeg (John Roberts; ail arg. 1796), wedi eu rhwymo mewn un gyfrol. £30.
3. Beirdd a Beirdd-rin Cymru Fu (1929), a Mabinogi Cymru (1931). Dwy gyfrol gan Timothy Lewis, wedi eu cyhoeddi gan Wasg y Fwynant, Aberystwyth, a greodd gryn gynnwrf ymhlith ysgolheigion y genedl yn y tridegau. £15.
4. Cyfrol AMRYW yn cynnwys: Ardal y Cewri (Cybi; Pwllheli 1907); Barddoniaeth Hugh Eryri Jones, Garn Dolbenmaen (Caernarfon 1916); Hanes y Garn a'i Thrigolion . . . (gol. H. Eryrie Jones; Caernarfon d/d); Hanes y Bedyddwyr yn Ffestiniog . . . (R. Ivey; Caernarfon 1904); Hanes y Bedyddwyr Neillduol yn Ffestiniog (Lewis Davies; Blaenau Ffestiniog 1904); a hanes Sassiwn y Drefnewydd Mehefin 1906 (R.W. Jones; Bala 1906), gyda nifer o ddarluniau. £15.
5. Hopkiniaid Morganwg . . . (Lemuel James; Bangor, I danysgrifwyr yn unig 1909). £17.50.
Cysyllter yn gyntaf â Bangor (0248) 362752.

Gwasg Gwynedd
Cibyn, Caernarfon
Gwynedd
Ffôn: Caernarfon
(0286) 4486
Argraffwyr a Chyhoeddwyr